

CARTULARI de la Catalunya Comtal

PORTAVEU DE L'INSTITUT D'ESTUDIS
HISTÒRICS MEDIEVALS DE CATALUNYA

L'Institut visita

Sant Cugat

del Vallès

BARCELONA, desembre 2012 - NÚMERO 27

ARXIU NACIONAL
DE CATALUNYA

MONESTIR DE
SANT CUGAT

AQUESTA PUBLICACIÓ ES DISTRIBUEIX ALS CENTRES OFICIALS I CULTURALS DEL NOSTRE PAÍS I A L'ESTRANGER

RELACIÓ DELS CASALS CATALANS QUE REBEN EL CARTULARI DE L'INSTITUT

DINS L'ESTAT ESPANYOL:

Associació Espai Catalunya Topalekua - Sant Sebastià - Donostia. --- Centre Català de Córdoba. - Córdoba. --- Cercle Català d'Araba. - Gazteiz. --- Casa Catalana de Las Palmas. - Las Palmas de Gran Canaria. --- Cercle Català de Madrid. - Madrid. --- Casal Català de Menorca. - Maó. --- Casa Catalana de Mallorca. - Palma de Mallorca. --- Casal de Catalunya de Sevilla - Sevilla. --- Casa Catalana de Saragossa. - Zaragoza.

A L'ESTRANGER:

ALEMANYA: Associació Catalana d'Essen Essen - Borbeck. --- Casal Català d'Hannover, e.V. Hidesheim. --- Centre Cultural Català de Colònia, e.V. Köln. --- Deutscher Katalanistenverband Münster in Westfalen. --- Associació Catalana d'Amburg "El Pont Blau". --- Katalanischer Salon, (Berlin). --- Catans de Frankfurt - Frankfurt.

ANDORRA: Centre de la Cultura Catalana del Principat d'Andorra, Andorra la Vella.

ARGENTINA: Casal Català de Bahía Blanca, Bahía Blanca. --- Associació Catalana de Socors Mutus "Montepio de Montserrat", Buenos Aires. --- Associació Civil Grup d'Empresaris Catalans de l'Argentina (GREC), Buenos Aires. --- Casal de Catalunya de Buenos Aires, Buenos Aires. --- Les Quatre Barres, Buenos Aires. --- Casal Català de Córdoba, Córdoba. --- Casal dels Països Catalans de La Plata, La Plata. --- Centre Català de Mendoza, Mendoza. --- Mutual Catalana Germanor, Mendoza. --- Casal de Catalunya de Paraná, Paraná, Entre Rios. --- Agrupació Catalana de Pergamino, Pergamino. --- Centre Català de Rosario, Rosario. --- Centre Català de Venado Tuerto, Venado Tuerto, Santa Fe. --- Casal Català de Mar del Plata. --- Agrupació Cultural Catalana de Mendoza. --- Casal de Catalunya de Santa Fe.

AUSTRÀLIA: Radiodifusió Catalana East Brighton, Victoria. --- Casal Català of New South Wales Bexley, New South Wales. --- Casal Català de Victòria / Catalan Club Victòria.

AUSTRIA: Casal Català de Viena, Viena.

BÈLGICA: Casal Català de Brussel·les, Bruxelles.

BRASIL: Catalònia - Grup de Catalans de Sao Paulo São Paulo - SP. --- Instituto Brasileiro de Filosofia e Ciência Raimundo Lúlio (Ramon Llull) São Paulo - SP.

CANADÀ: Casal Cultural Muntaner Montmagny, Quebec. --- Casal dels Països Catalans de Toronto, Toronto, Ontario. --- Casal Català de Vancouver Vancouver, BC.

COLÒMBIA: Casal Català d'Antiòquia, Emvidado. --- Comunitat Catalana de Colòmbia, Santa Fe de Bogotá, DC.

COSTA RICA: Casal Català de Costa Rica, San José.

CUBA: Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya, La Habana.

DINAMARCA: Casal Català de Copenhaguen, Copenhaguen.

EL SALVADOR: Casal Català de El Salvador, San Salvador.

EQUADOR: Casal Català de Guayaquil, Guayaquil. --- Associació Catalana Ecuatoriana de Negocios (ACEN), Quíto. --- Casal Català de Quíto, Quíto.

ESTATS UNITS: Fundació Paulí Bellet, Bethesda, MD. --- Casal dels Catalans de Califòrnia, El Segundo CA. --- North American Catalan Society, Inc Nashville TN. --- Casal Català del Nord de Califòrnia Oakland, CA. --- American Institute for Catalan Studies Spring TX. --- Associació de Catalans de la Universitat de Califòrnia, Irvine (CatUCI). --- Friends of Catalonia Miami, Incorporated - Miami. --- Catalan Institute of America - Nova York. --- Casals dels Països Catalans a Califòrnia - Sant Diego. --- Casal del Països Catalans a Cleveland - Cleveland.

FRANÇA: Aire Nou de Bao, Bao. --- Cercle Català de Marsella, Marseille. --- Casal Català de Grenoble, Grenoble. --- Casal de Catalunya de París, París. --- Centre Cultural Català de Perpinyà, Perpinyà. --- Amical dels Catalans d'Alsàcia, Stransbourg. --- Casal Català de Tolosa de Llenguadoc, Toulouse. --- Cadres Catalans de Tolosa de Llenguadoc - Toulouse.

GUATEMALA: Casal Català de Guatemala, Guatemala, CA.

HONDURAS: Associació Catalana d'Hondures, San Pedro de Sula.

IRLANDA: Catalans a Dublín - Dublín.

ISLÀNDIA: Casal Català a Islàndia.

ITÀLIA: Associació Catalana a Roma, Roma.

JAPO: Centre Català de Kansai, Osaka.

LUXEMBURG: Centre Català de Luxemburg, Luxembourg.

MARROC: Casal de Cultura Catalana al Nord del Marroc - Tànger.

MÈXIC: Centre Català de Guadalajara, Guadalajara, Jalisco. --- Casal Català de la Península del Yucatán, A.C. Mérida, YU. --- Club de Empresarios Catalanes en Mèxic, México D.F. --- Orfeó Català de Mèxic, A.C. México D.F. --- Casal Català de Puebla, A.C. Puebla. --- Casal Virolai, A.C. Querétaro, QRT.

PARAGUAI: Centre Català d'Asunción, Asunción.

PAÏSOS BAIXOS: Casal Català dels Països Baixos, Oousterhout NB.

PERÚ: Casal Catalunya del Perú, Lima.

REGNE UNIT: Centre Català d'Escòcia - Escòcia. --- Catalans UK - Londres.

REPÚBLICA DOMINICANA: Casal Català de Santo Domingo, Santo Domingo.

REPÚBLICA POPULAR DE LA XINA: Catalan Association of China, Hong Kong. --- Casal Català de Beijing - Beijing. --- Shanghai Catalan Association - Shanghai.

SUÈCIA: Les Quatre Barres - Estocolm.

SUÏSSA: Casa Nostra de Basilea, Birsfelden. --- Cercle Català de Winterthur-Schafhausen, Brütten. --- Amics Catalans de Berna, Köniz. --- Centre Català de Lausane, Lausanne. --- Casa Nostra de Suïssa, Wallisellen. --- Casa Nostra Baden - Wettingen / Grup Montseny Wettingen. --- Casa Nostra de Zürich, Zürich.

URUGUAI: Associació d'Empresaris d'Ascendència Catalana a l'Uruguai (ASEACU), Montevideo. --- Casal Català de Montevideo, Montevideo.

VENEÇUELA: Centre Català de Caracas, Caracas. --- Associació Nova Catalunya de Joan Orpí Puerto de la Cruz, Anzoátegui. --- Associació Venecolana d'Empresaris d'Ascendència Catalana (AVEAC).

XILE: Agrupació d'Empresaris d'Ascendència Catalana (AEAC), Santiago de Xile. --- Centre Català de Santiago de Xile, Santiago de Xile. --- Federació d'Entitats Empresariales d'Ascendència Catalana d'America, Santiago de Xile. --- Centre Català Viña del Mar, Viña del Mar.

Jaume Bertomeu
Editor

Lluïsa Goberna
Directora

Lluís Goberna
Cap de Redacció

Aquest CARTULARI és el portaveu de l'Institut, de publicació semestral. És una entitat convenientment legalitzada i domiciliada al Cap i Casal de Catalunya, i que té per finalitat aplegar als afeccionats a la història medieval de Catalunya i altres activitats del nostre País.

E d i t o r i a l

En l'editorial aquesta vegada no parlarem del que és el nostre principal objectiu, dels fets socials i culturals de la nostra entitat, l'Institut, ni d'aquest CARTULARI, que és el nostre portaveu.

Avui volem reflectir els esdeveniments que tots coneixem de l'11 de setembre, quan més d'un milió i mig de persones van sortir al carrer, i posteriorment, de les eleccions al Parlament del 25 de novembre, uns fets històrics, els dos, amb un rècord de participació en l'història de la democràcia.

Tot esdeveniment té varies lectures, i aquí voldríem parlar sobretot de la vessant històrica. Nosaltres no entrem en política perquè els estatuts de la nostra entitat així ho diuen, però no podem quedar al marge perquè aquests dos fets ja han entrat en la història i poden portar a Catalunya per un camí clau i molt important per al seu futur, en què tots estem implicats, i per tan creiem que mereixen, pel seu context dins del nostre país, que hi fem menció en aquestes breus línies.

Com tots sabeu, el principal tema de la nostra revista és la història medieval de Catalunya, però també hi tenen cabuda altres temes, com ara la història recent de Catalunya. I sobretot en aquesta època estem vivint moments molt difícils en tots el àmbits de la societat, l'economia, la sanitat, l'educació, la justícia. etc...que esperem que es vagin solucionant amb molt bon seny, que falta fa.

Els últims anys i sobretot aquest 2012 han estat molt durs i plens de dificultats per quasi tothom, i amb grans canvis que es van produint poc a poc però d'una forma contundent.

Dins d'aquest context, Catalunya ha tingut i té un costerós i llarg camí a fer, però com una metàfora, "Au Fènix", que sempre ha ressorgit, ara també ressorgirà reeixida de la seva davallada.

Fins el Juny del 2013....

BONES FESTES !!!

Lluïsa Goberna

Consell de Redacció Col·laboradors:

Bartomeu Bioque
Josep Brunet
Toni Font
Maribel Gallèn
Àngel Gordon
Francesc Panyella
Mª Lluïsa Pujol
Jordi Rabionet
Eva Sans
Joana Tarín

Maquetació i Disseny Lluïsa Goberna

Corrector: Joan Anton Font

Webmasters: Lluís Teruel David Ballesteros

Redacció i Administració: Casanova, 43, Esc. Dret. Entl. 3r. 08011 BARCELONA

Tel. 93 325 77 91

E-mail: institut@cartulari.com estament@cartulari.com www.cartulari.com

Capçalera: Copy-Art-Institut.

Impressió: Copyluz Dipòsit Legal: B-51863-01

Els articles signats són de la sola responsabilitat de l'autor i l'equip del Cartulari no necessàriament ha d'estar d'acord amb el contingut dels mateixos.

CARTULARI DE LA CATALUNYA COMTAL

PORTAVEU DE L'INSTITUT D'ESTUDIS
HISTÒRICS MEDIEVALS DE CATALUNYA

ANY XXV - SEMESTRAL
NÚMERO 27

Portada	1
Monestir de Sant Cugat del Vallès.	
Casals Catalans	2
Relació dels Casals d'arreu del món.	
Editorial	3
Redacció i administració.	
Informa	5
Les nostres activitats.	
Sopar d'Estiu	6
Presentació CARTULARI 26.	
Què és la Hipnosi Clínica	23
Conferència	34
D'en Bartomeu Bioque a la Capella Santa Àgata.	
Notícies	42

Foto portada de: Lluïsa Goberna

Monestir de Sant Cugat del Vallès

La festivitat del Corpus Christi.....10

Una de les principals i potser més importants festes de Barcelona i de tot Catalunya va ser la festivitat del Corpus Christi, que se celebra en dijous, seixanta dies després del Diumenge de Resurrecció.

Pirates del Mediterrani.....14

La pirateria en el mar Mediterrani es remunta molts segles enrere i va ser practicada per la major part dels pobles que tenien relació amb aquest mar, que era la via per on circulaven moltes mercaderies, moltes d'elles de valor que per aquesta raó eren desitjades....

La catalana Mare de Déu del Patrocini.....20

Ha estat en el marc de les nostres activitats, en què divulguem la tasca que es realitza des de l'exterior per donar a conèixer Catalunya, que m'he topat amb un bocí de la història de la nostra terra que m'ha fet descobrir un altre dels lligams que aquesta manté amb la ciutat de Marsella.....

Guifré el Pilós, Pare de la pàtria i fundador de la dinastia dels comtes de Barcelona.....24

Guifré I de Barcelona, anomenat "el Pilós", (840 - 897) era fill del comte Sunifred I d'Urgell i comte de Cerdanya, i d'Ermessenda. Fou el dotzè i darrer comte de Barcelona nomenat pels reis francs, i el primer a donar en herència els seus dominis territorials...

Arxiu Nacional de Catalunya Monestir de Sant Cugat del Vallès.....26

Dos espais totalment diferents, però summament importants i lligats entre si. L'Arxiu, un edifici modern que és el dipositari, i on es conserva un gran nombre de documentació, de diferents èpoques, de la història i la cultura de Catalunya, i el Monestir, un edifici mil·lenari....

La Ruta de l'Or Negre de Doha a Dubai36

La ruta de l'Or Negre es desenvolupa a l'Orient Mitjà, un recorregut que iniciem amb un vol de cinc hores de Barcelona a Doha, capital de Qatar. De Doha marxem a Manama, capital de Bahrein, des d'on ens trasladem a Dubai (EUA). Allí embarquem al Royal Caribbean per navegar...

29 de juny de 2012:

Sopar d'Estiu al Restaurant *"El Trapío"*. Presentació del **CARTULARI** especial número 26, i celebració de l'**Aniversari dels 25 anys d'edició**.

6 d'octubre de 2012:

Visita cultural a **Sant Cugat del Vallès**. Primer es va visitar l'**Arxiu Nacional de Catalunya**, on es va fer el lliurament d'una col·lecció dels exemplars editats del **CARTULARI**. Posteriorment es va anar al mil·lenari **Monestir de Sant Cugat** per veure l'**Església** i el **Claustre**. La visita va ser guiada per l'escriptor i investigador **Bartomeu Bioque**. Més tard es va fer un dinar de grup al Restaurant *"El Mesón"*, a la mateixa població.

18 d'octubre de 2012:

Reunió del **Consell Suprem de l'Estament**, en el local social de l'entitat. Nomenament del nou **Consell**.

22 de novembre de 2012:

Conferència a la **Capella de Santa Àgata, Museu d'Història de Barcelona**, amb el títol *"Jerusalem, gresol de les tres cultures"*, a càrrec de l'escriptor i investigador **Bartomeu Bioque**. Projecció del documental *"El caballero de Cristo y la dama del paraíso"*.

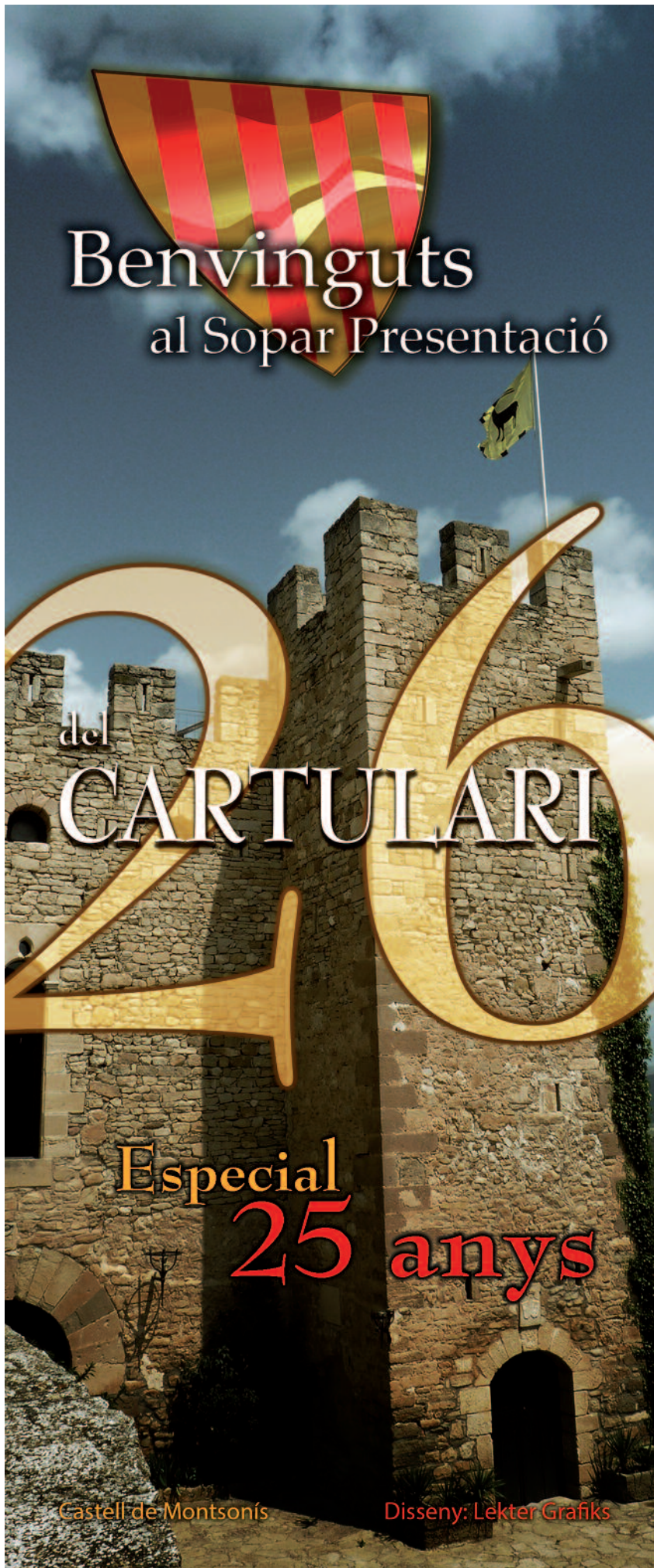
L'equip del

CARTULARI

Us desitgem

BONES FESTES!

i un 2013 ple d'esperances...

SOPAR D'ESTIU

25 ANIVERSARI CARTULARI

Per Lluís Goberna

La crisi, encara que hi és, no ens va afectar gaire, ja que aquest sopar d'**Aniversari** va ser un èxit d'assistència.

Vam comptar també en aquesta ocasió amb el nostre amic "Grouxo", que ens va fer, amb el seu bon humor, de mestre de cerimònies. Després de l'habitual copa de benvinguda i d'un excel·lent sopar al restaurant "El Trapio", va començar l'acte.

El temps passa molt de pressa i la nostra revista ja ha complert 25 anys; 1987 - 2012. Ho vam celebrar amb el corresponent pastís d'**Aniversari** i un emotiu brindis. Però no va ser l'únic, perquè també el nostre president complia

anys i el **"moltes felicitats"** i fortes abraçades varen posar un punt encara més emotiu si cal a la celebració.

Dins de l'acte, el president, va adreçar unes paraules als comensals. **Va fer un breu glossari d'aquests 25 anys del Cartulari.** Va fer esment dels membres fundacionals del Cartulari i d'antics col·laboradors que participaren en l'elaboració dels articles dels primers Cartularis, que aleshores eren en format de butlletí.

Al sentir aquestes paraules no vaig poder deixar de recordar, amb una mica de nostàlgia, que al **Cartulari número 1, de 1987**, vaig publicar l'article, **"LA HISTÒRIA PLORA, Catalunya ha de ser pionera en conservar el patrimoni històric"**. D'ençà han passat molts anys i la revista ha anat evolucionant i creixent; **per tant, crec que tots els que hem col·laborat en aquest projecte ens hem de sentir satisfets de la tasca feta.**

El president de l'Institut i la directora del Cartuari, en el moment d'apagar les espelmes del pastís d'Aniversari

La nostra revista
ha complert

25 anys

1987 - 2012

Seguidament va prendre la paraula la directora de la revista, que **va ressaltar la presentació dels 26 magnífics pòsters de les portes dels Cartularis, que decoraven el saló.** Va fer també la presentació del **Cartulari 26** i va anomenar els articles i els seus autors i va fer una menció molt especial a la **pàgina central, on hi havia representades les portes i un article en record-homenatge del primer Cartulari.**

Durant la vetllada es va lliurar un diploma d'Ingrés a l'Estament a la senyora Dolores Mesado, de València, que va venir a acompanyar-nos en aquest sopar de celebració, així com també vam comptar amb la presència dels bons amics de **Sevilla, Manuel Rodríguez i la seva esposa.**

Unes paraules de comiat van posar fi a la vetllada, però el bon ambient va fer que s'allargués fins aproximadament les dues de la matinada, en què el desig d'un bon estiu va ser la cloenda definitiva de l'acte.

Acabat l'acte es van lliurar els Cartularis entre els presents i seguidament es va donar pas al sorteig de regals que va liderar com sempre el nostre amic **Àngel**, molt ben acompanyat per un esplèndid "**Grouxo**", que no ens cansarem de dir, encara que semblen reiteratius, que va fer somriure a tothom, dins d'un acte seriós, que en realitat és del que es tracta, de fer passar una bona estona.

Es va recordar que entre els assistents es trobava la vídua del pintor i amic Francesc Deltell, que va tenir la deferència de portar un quadre seu per sortejar.

Aquesta fotografia de la Marcela, tan ben acompanyada pel "Grouxo" i l'Àngel, és un bon record de la nostra amiga en aquest darrer sopar que va estar amb nosaltres.

Amb aquest somriure és com la volem recordar

